NN 11/2020 (29.1.2020.), Pravilnik o kontrolnom sustavu ekološke poljoprivrede

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

203

Na temelju članka 101. stavka 2., članka 102. stavka 21., članka 104. stavka 6., članka 105. stavka 8., članka 106. stavka 3., članka 108. stavka 9. i članka 112. stavka 4. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 118/18) ministrica poljoprivrede donosi

PRAVILNIK

O KONTROLNOM SUSTAVU EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se detaljne odredbe vezane uz provedbu pravila ekološke poljoprivrede, obrazac zahtjeva i dokazi o ispunjavanju uvjeta u postupku ovlašćivanja kontrolnih tijela, sadržaj, oblik i način vođenja Popisa kontrolnih tijela, postupci kontrolnih tijela u okviru kontrole i postupanja po provedenoj kontroli ekološke proizvodnje i proizvoda, izvještaji o provedenoj kontroli, katalog korektivnih mjera, sadržaj, oblik i način vođenja baze podataka o sortama sjemena ili sjemenskog krumpira ili vegetativnog reprodukcijskog materijala iz ekološke proizvodnje koji je dostupan na tržištu, rokove i obrasce za dostavu podataka i način provođenja pravila o ekološkoj proizvodnji, obrazac zahtjeva za postupak upisa subjekata u Upisnik subjekata, sadržaj, oblik i način vođenja Upisnika subjekata, izuzeća predviđena člankom 28. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007, granične prijelaze preko kojih se obavlja uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja, te izgled nacionalnog znaka za označavanje ekoloških proizvoda.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom osigurava provedba sljedećih uredbi Europske unije:

1. Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20. 7. 2007.), kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 517/2013 od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih uredaba i odluka u područjima slobodnog kretanja robe, slobode kretanja osoba, prava poduzeća, politike tržišnoga natjecanja, poljoprivrede, sigurnosti hrane, veterinarstva i fitosanitarne politike, prometne politike, energetike, poreza, statistike, transeuropskih mreža, pravosuđa i temeljnih prava, pravde, slobode i sigurnosti, okoliša, carinske unije, vanjskih odnosa, vanjske, sigurnosne i obrambene politike i institucija zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10. 6. 2013.), (u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007)

2. Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008 od 8. prosinca 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (SL L 334, 8. 12. 2008.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/446 od 19. ožujka 2019. o izmjeni i ispravku Uredbe (EZ) br. 1235/2008 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (SL L 77, 20. 3. 2019.), (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008)

3. Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označavanja i kontrolu (SL L 250, 18. 9. 2008.), kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 2018/1584 od 22. listopada 2018. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 889/2008 o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu (SL L 264, 23. 10. 2018.), (u daljnjem tekstu: Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008).

II. UPISNIK SUBJEKATA

Upis u Upisnik subjekata

Članak 3.

(1) Fizičke i pravne osobe iz članka 102. stavka 1. (u daljem tekstu: subjekti) Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, broj 118/18, u daljnjem tekstu: Zakon) radi upisa u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Upisnik subjekata) u skladu s člankom 108. Zakona, podnosi zahtjev za upis u Upisnik subjekata (u daljnjem tekstu: zahtjev za upis) u podružnicama Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) na obrascu ZUS iz Priloga 1. ovoga Pravilnika.

(2) Subjekt u zahtjevu za upis navodi kategorije ii/ili potkategorije iz Upisnika subjekata koje imaju sljedeće oznake:

A – kategorija – PROIZVOĐAČI

A1 – potkategorija biljna proizvodnja

A2 – potkategorija stočarska proizvodnja

A3 – potkategorija mješovita proizvodnja (biljna i stočarska)

A4 – potkategorija sakupljanje samoniklog bilja i gljiva

A5 – potkategorija pčelarstvo

A6 – potkategorija akvakultura

B – kategorija – PRERAĐIVAČI

C – kategorija – UVOZNICI

D – kategorija – IZVOZNICI

E – kategorija – DISTRIBUTERI/TRGOVCI

(3) Subjekti iz kategorije A, podkategorije A1, A2 i A3 prethodno upisu u Upisnik subjekata moraju biti upisani u Upisnik poljoprivrednika iz članka 118., stavka 1. Zakona.

(4) Subjekti iz kategorije A uz zahtjev za upis iz stavka 1. ovoga članka, prilažu sljedeće dokaze:

a) zapisnik o obavljenoj prvoj službenoj kontroli koju je obavilo jedno kontrolno tijelo s Popisa iz članka 17. stavka 1. ovoga Pravilnika (u daljnjem tekstu: kontrolno tijelo), ne stariji od 60 dana od datuma obavljene službene kontrole

b) presliku ugovora o provođenju službene kontrole sklopljenog s kontrolnim tijelom (u daljnjem tekstu: Ugovor o kontroli)

c) izjavu subjekta da je upoznat uvjetima propisanim Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007, Uredbom Komisije 889/2008 te da prihvaća obveze proizvodnje u skladu s odredbom članka 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 i pravila proizvodnje iz članka 102. Zakona, izjavu da li se bavi bio-dinamičkom proizvodnjom i izjavu da pristaje na objavu osobnih podataka koje su dio obrasca ZUS iz Priloga 1. ovoga Pravilnika.

(5) Subjekti iz kategorija B, C, D i E, uz zahtjev za upis iz stavka 1. ovoga članka, osim dokaza iz stavka 4. podstavaka a) i b) ovoga članka, dodatno prilažu obrtnicu ili izvod iz registra trgovačkog suda/registra udruga.

(6) Subjekt može biti upisan u više kategorija ili pod kategorija stavka 2. ovoga članka, sukladno zapisniku o službenoj kontroli kontrolnog tijela iz stavka 4. podstavka a) ovoga članka.

(7) Agencija za plaćanja će u postupku rješavanja zahtjeva za upis po službenoj dužnosti provesti provjere subjekta vezane uz uvjete iz članka 109. stavka 5. Zakona.

Podaci iz Upisnika subjekata koji su javni

Članak 4.

(1) Upisnik subjekata u skladu s člankom 108. Zakona, vodi i ažurira Agencija za plaćanja u elektroničkom obliku.

(2) Upisnik subjekata sadrži najmanje sljedeće podatke o subjektu:

a) naziv subjekta

b) osobni identifikacijski broj subjekta (OIB)

c) ime, prezime, OIB odgovorne osobe u subjektu

b) kategorija i potkategorija subjekata

d) naziv kontrolnog tijela s kojim subjekt ima sklopljen Ugovor o kontroli

e) datum ulaska u kontrolni sustav ekološke poljoprivrede

f) datum prve službene kontrole

g) datum brisanja subjekta iz Upisnika subjekata

h) kontakt podaci subjekta: adresa, telefon, web, e-mail.

Ažuriranje podataka u Upisniku subjekata

Članak 5.

(1) Datum ulaska subjekta u kontrolni sustav ekološke poljoprivrede iz članka 4. stavka 2. podstavka e) je datum donošenja Rješenja o upisu u Upisnik subjekata.

(2) Subjekti upisani u Upisnik subjekata dužni su Agenciji za plaćanja prijaviti promjene podataka iz članka 4. stavka 2. ovoga Pravilnika u roku od 30 dana od dana njihova nastanka i priložiti dokaze o tome.

(3) Datum upisa/prijave promjena u Upisniku subjekata je datum donošenja rješenja o upisu/promjenama u Upisniku subjekata.

(4) Subjekti se brišu iz Upisnika subjekata pod uvjetima iz članka 109. Zakona.

(5) Ukoliko Agencija za plaćanja nakon proteka 30 dana od zaprimanja obavijesti iz članka 19. stavka 3. ovoga Pravilnika, utvrdi da subjekt nema valjan Ugovor o kontroli s kontrolnim tijelom o tome će obavijestiti Sektor za nadzor poljoprivrede Državnog inspektorata (u daljnjem tekstu: Poljoprivredna inspekcija) radi pokretanja postupka iz članka 109. stavka 2. Zakona.

(6) Datum brisanja iz Upisnika subjekata je datum donošenja rješenja o brisanju iz Upisnika subjekata.

Popis subjekata

Članak 6.

(1) Ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) objavljuje Popis subjekata s pripadajućim dokazima sukladnosti u obliku potvrdnice /certifikata proizvoda u elektroničkom obliku na službenim mrežnim stranicama na temelju podataka koje u elektroničkom obliku dostavljaju kontrolna tijela.

(2) Kontrolno tijelo dužno je podatke o izdanim potvrdnicama/certifikatima iz stavka 1. ovoga članka, dostaviti Ministarstvu elektroničkim putem na mjesečnoj razini do desetog dana u mjesecu za prethodni mjesec, a za vjerodostojnost podataka odgovorno je kontrolno tijelo.

(3) Sadržaj javnih podataka iz Popisa subjekata iz stavka 1. ovoga članka (poveznice s podacima o izdanim potvrdnicama/certifikatima) koji se vodi na službenim mrežnim stranicama, prikazan je na obrascu SPS iz Priloga 2. ovoga Pravilnika.

III. ZAHTJEV ZA OVLAŠĆIVANJE KONTROLNIH TIJELA

Podnošenje zahtjeva

Članak 7.

(1) Kontrolno tijelo podnosi Ministarstvu zahtjev za ovlaštenje u provođenju kontrola u ekološkoj proizvodnji (u daljnjem tekstu: Zahtjev za ovlaštenje) u skladu s člankom 104. stavkom 3. Zakona na obrascu ZOKT iz Priloga 3. ovoga Pravilnika.

(2) Uz Zahtjev za ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka, prilažu se sljedeći opći dokazi:

a) izvadak iz registra Trgovačkog suda u kojem je naveden odgovarajući predmet poslovanja

b) dokaz o vlasništvu ili ugovor o zakupu poslovnog prostora za obavljanje poslova u vezi s djelatnosti iz stavka 2. podstavka a) ovoga članka, s naznakom veličine i tlocrtom poslovnog prostora

c) prihvatljivi dokaz o posjedovanju odgovarajuće opreme za obavljanje poslova u vezi s djelatnosti iz stavka 2. podstavka a) ovoga članka je: izvod iz popisa imovine i/ili popis inventara ili popis opreme za provođenje kontrole s navedenim brojem komada opreme (računalna oprema, oprema za uzimanje uzoraka i druga potrebna oprema) koja je primjerena broju djelatnika, opsegu poslova i specifičnim potrebama

d) preslika ugovora sklopljenog sa službenim laboratorijem koji je ovlašten u skladu s posebnim propisima kojima se uređuju službene kontrole koje se provode u skladu s propisima o hrani, hrani za životinje, zdravlju i dobrobiti životinja

e) aktivna web-adresa službene internetske stranice koja mora sadržavati troškovnik naknade za provođenje kontrola, popis subjekata pod nadzorom i važeće potvrdnice/certifikate, obrasce za komunikaciju sa subjektima, poveznice s relevantnim nacionalnim i EU propisima, poveznicu s bazom podataka za poljoprivredni reprodukcijski materijal i katalog mjera

f) preslika Potvrde o akreditaciji s pripadajućim prilogom, koja je izdana od strane Hrvatske akreditacijske agencije i važeća je na dan podnošenja zahtjeva ili je izdana od akreditacijskog tijela koje je potpisnik multilateralnog sporazuma na razini Europske suradnje za akreditaciju (EA).

(3) Ministarstvo će u postupku rješavanja Zahtjeva za ovlaštenje po službenoj dužnosti provesti provjere kontrolnog tijela vezane uz uvjete iz članka 107. stavka 7. Zakona.

Standardni postupak kontrole

Članak 8.

(1) Kontrolno tijelo uz Zahtjev za ovlaštenje prilaže primjer Ugovora o kontroli i opis standardnog postupka kontrole kako je predviđen člankom 27. 6. a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007.

(2) Dokumentacija priložena uz opis standardnog postupka kontrole obuhvaća obrasce za dokumentiranje pojedinih postupaka kontrole opisanih u Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007.

(3) Opis standardnog postupka kontrole uključuje obrasce u koje subjekti unose neophodne podatke kada se programi kontrole primjenjuju prvi put u skladu s člankom 63. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008 i u slučaju izmjene u skladu s člankom 64. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008.

(4) Opis standardnog postupka kontrole uključuje primjer dokumentacije za provedbu kontrolnih posjeta i za evaluaciju tih posjeta, odnosno obrazac kontrolnih listi za svako područje kontrole iz Glave IV, Poglavlja 2 do 7 Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008, obrazac zapisnika o provedenoj kontroli, obrazac za svaku razinu utvrđene nepravilnosti sukladno katalogu mjera iz kojih je nedvosmislena utvrđena nepravilnost i obrazac potvrdnice iz članka 68. odnosno iz Priloga XII. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008.

(5) Iz dostavljenih obrazaca mora biti vidljivo da obrazac zapisnika o provedenoj kontroli i obrazac utvrđenih nepravilnosti potpisuju kontrolor kontrolnog tijela i predstavnik kontroliranog subjekta koji ima pravo komentara na zapisnik, neposredno nakon zaključenja kontrole, kao i da jedan primjerak zapisnika zadržava kontrolirani subjekt.

(6) Opis standardnog postupka kontrole uključuje primjer obavijesti subjektu o rezultatima kontrole. Obavijest sadrži popis utvrđenih nepravilnosti, rok za njihovo uklanjanje i izrečene mjere.

(7) Iz opisa standardnog postupka kontrole mora biti vidljivo da nakon utvrđenih nepravilnosti kod subjekta kontrolno tijelo provodi naknadnu kontrolu na teret subjekta, kako bi potvrdilo da su naređene mjere provedene.

(8) Opis standardnog postupka kontrole osim zahtjeva iz stavaka 1. do 7. ovoga članka, uključuje i certifikacijsku shemu, troškovnik naknade za obavljanje kontrola iz stavka 1. ovoga članka i opis postupanja u slučaju prigovora.

Procedura procjene rizika

Članak 9.

(1) Kontrolno tijelo uz Zahtjev za ovlaštenje prilaže proceduru procjene rizika (u daljnjem tekstu: Procjenu rizika) u skladu s kojom provodi godišnju procjenu rizika subjekata s kojima će sklopiti Ugovor o kontroli, kako je predviđeno člankom 27. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007.

(2) Procjena rizika iz stavka 1. ovoga članka osobito uzima u obzir sljedeće kriterije:

1. tržišni značaj proizvoda (veličina/obujam/količina proizvodnje)

2. struktura i složenost poduzeća, broj i struktura dobavljača međuproizvoda, podugovorene aktivnosti

3. promjena u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi poduzeća

4. interni sustav osiguranja kvalitete

5. ekološka i neekološka proizvodnja

6. tip proizvodnje

7. prethodne utvrđene nepravilnosti u odnosu na odredbe Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007.

(3) Procjena rizika iz stavka 1. ovoga članka uređuje da:

1. se rezultati procjene rizika koriste kao osnova za određivanje učestalosti najavljenih i nenajavljenih godišnjih kontrola kako je predviđeno člankom 65. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008, za određivanje broja najavljenih ili nenajavljenih dodatnih kontrola ili nasumičnih kontrola kako je predviđeno člankom 65. stavkom 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008

2. na temelju Procjene rizika kontrolno tijelo obavezno provodi najmanje jednu dodatnu kontrolu kod 10 % subjekata s kojima je sklopilo Ugovor o kontroli

3. kontrolu sljedivosti i bilance mase za kategoriju subjekata PRERAĐIVAČI iz članka 3. stavka 2. ovoga Pravilnika, kod kontroliranog subjekta temeljem Procjene rizika. Najmanje 10 kontrola sljedivosti i bilance mase za barem jedan proizvod mora se provesti na svakih 100 subjekata s kojima kontrolno tijelo ima sklopljen Ugovor o kontroli

4. Od ukupnog broja kontrola iz članka 65. stavka 1. i 4. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008 koje provodi kontrolno tijelo u jednoj godini, najmanje 10% kontrola treba biti nenajavljeno.

5. Dodatne i nenajavljene kontrole se provode sukladno potrebi i razini rizika subjekta.

Procedura uzorkovanja

Članak 10.

(1) Kontrolno tijelo uz Zahtjev za ovlaštenje prilaže proceduru u skladu s kojom provodi redovno uzorkovanje i uzorkovanje u slučaju nepravilnosti.

(2) Uzorkovanje se provodi sukladno posebnom propisu kojim se uređuju službene kontrole koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, zdravlju i dobrobiti životinja.

(3) Svaki uzeti uzorak se dokumentira u izvješću o kontroli, navode se podaci o vrsti proizvoda, količini i lotu te razlogu uzorkovanja.

(4) Uzorkovanje se provodi temeljem analize rizika kod najmanje 5 % subjekata s kojima je kontrolno tijelo sklopilo Ugovor o kontroli.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, ukoliko je kod kontrolnog tijela broj subjekata za pojedinu kategoriju iz članka 3. stavka 2. manji od 20, potrebno je uzeti najmanje jedan uzorak godišnje kod subjekata iz te kategorije.

(6) Plan uzorkovanja kontrolno tijelo sastavlja temeljem Procjene rizika na početku svake kalendarske godine i dostavlja ga Ministarstvu i Poljoprivrednoj inspekciji, najkasnije do 28. veljače tekuće godine.

Procedura razmjene informacija

Članak 11.

(1) Kontrolno tijelo uz Zahtjev za ovlaštenje prilaže proceduru u skladu s kojom razmjenjuje informacije s Ministarstvom, Poljoprivrednom inspekcijom, Agencijom za plaćanja, Državnim zavodom za statistiku i kontrolnim tijelima ovlaštenim u Republici Hrvatskoj i drugim državama članicama.

(2) Kada subjekt mijenja kontrolno tijelo sukladno članku 20. ovoga Pravilnika, prethodno kontrolno tijelo temeljem zahtjeva novog kontrolnog tijela dostavlja izravno novom kontrolnom tijelu podatke o subjektu koji su neophodni u smislu članka 31. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 i članka 92. stavka 2. Uredbe Komisije (EZ) br. 889/2008.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka obuhvaćaju razdoblje od najmanje 2 godine prije promjene kontrolnog tijela, a osobito se odnose na prethodno utvrđene nepravilnosti i korektivne mjere koje se primjenjuju na subjekta te uvjete kojima mora udovoljiti, koje novo kontrolno tijelo obavezno nastavlja provoditi.

Procedura kontrolnih posjeta

Članak 12.

(1) Kontrolno tijelo uz Zahtjev za ovlaštenje prilaže proceduru u skladu s kojom provodi prvu službenu kontrolu i daljnje praćenje subjekata koja obuhvaća način planiranje datuma kontrole.

(2) Dogovoreni datumi kontrole iz stavka 1. ovoga članka se dokumentiraju u spisu subjekta i ne mogu se promijeniti bez opravdanog razloga.

(3) U slučaju da se zakazana službena kontrola ne može provesti zbog opravdanog razloga subjekta ili kontrolnog tijela, razlog odgode se dokumentira u spisu subjekta te se zakazuje novi datum kontrole što je skorije moguće.

(4) U slučaju nenajavljene kontrole provodi se nadzor do one mjere do koje je to moguće, a nenajavljenom kontrolom smatra se kontrola koja subjektu u pravilu nije najavljena ili u iznimnim slučajevima nije najavljena više od 24 sata unaprijed radi osiguravanja prisustva subjekta tijekom kontrole.

(5) Plan službenih najavljenih i nenajavljenih kontrola, kontrolno tijelo sastavlja na početku svake kalendarske godine i dostavlja ga Ministarstvu i Poljoprivrednoj inspekciji, najkasnije do 28. veljače tekuće godine.

Procedura primjene Kataloga mjera

Članak 13.

(1) Kontrolno tijelo uz Zahtjev za ovlaštenje prilaže proceduru u skladu s kojom primjenjuje Katalog mjera iz članka 34. ovoga Pravilnika na subjekte s kojima je sklopilo Ugovor o kontroli u slučaju nepravilnosti i kršenja odredbi Uredbi iz članka 2. ovoga Pravilnika, Zakona i provedbenih propisa.

(2) Procedurom iz stavka 1. ovoga članka treba opisati kako kontrolno tijelo nalaže provedbu korektivnih mjera u slučaju utvrđenih nepravilnosti i kršenja.

(3) Procedurom iz stavka 1. ovoga članka treba opisati kako kontrolno tijelo provjerava i potvrđuje provedbu korektivnih mjera u slučaju utvrđenih nepravilnosti i kršenja.

Zahtjevi za osoblje kontrolnog tijela

Članak 14.